

5. Журавлев П. В., Одегов Ю. Г., Волгин Н. А. Управление человеческими ресурсами: опыт индустриально-развитых стран. — М.: Экзамен, 2012. - 448 с.
6. Завіновська Г. Т. Економіка праці: начальний посібник / Г. Т. Завіновська. — К.: КНЕУ, 2010. — 300 с.
7. Занюк С. С. Психологія мотивації: Навч. посіб. — К.: Либідь, 2002. — 304 с.
8. Іванченко Г. В. Особливості використання нематеріальних стимулів на вітчизняних підприємствах / Г. В. Іванченко // Економіст. — 2010. — № 3. — 223 с.
9. Колот А. М. Мотивація персоналу: підручник / А. М. Колот.—К.: КНЕУ, 2002.—337 с.

Петіна О. М.

аспірант

Кіровоградський національний технічний університет, м. Кіровоград

СТРАТЕГІЯ ПРОГРЕСИВНОГО РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МОЛОДІ УКРАЇНИ

Ключова особливість інноваційної економіки, на етапі становлення якої наразі перебуває Україна, полягає в тому, що вона будується з людини як носія компетенцій, творчої та ділової енергії. Саме якість людського капіталу визначає успіх побудови економіки знань. І державним пріоритетом має стати розвиток людини та формування умов для її самореалізації, а основним адресатом даного підходу – молодь, чий потенціал інноваційного розвитку здатний здійснити значні перетворення, забезпечити бурхливе економічне зростання, якісно змінити рівень життя в країні. Як стверджує Н. П. Шарапов: «Молодь – це не тільки найактивніша і найдинамічніша частина будь-якого суспільства, об'єктивно вона є його майбутнім, так як саме їй незабаром належить вирішальним чином визначити долю країни» [1, с. 282]. Тому, державна самостійність України залежить від активності молоді в усіх сферах діяльності, а особливо у праці та творчому пізнанні правильного вибору життєвих орієнтацій, формуванні високих моральних цінностей [2, с. 165]. Інноваційний потенціал молоді це, по суті, ключовий фактор майбутнього успіху країни. А реалізація стратегії прогресивного розвитку інноваційного потенціалу молоді (ІПМ) є необхідною умовою досягнення якісного економічного зростання, науково-технічного прогресу і високої конкурентоспроможності країни.

Процес розвитку інноваційного потенціалу молоді повинен носити не спонтанний, а цілеспрямований характер згідно пріоритетним напрямам наукових досліджень та інноваційної діяльності в Україні. Питання стратегії розвитку – це завжди питання радикальних змін. Безперервний процес пошуку перспективних ідей і напрямків створює необхідну базу для здійснення оптимального вибору.

Ідея розробки стратегії розвитку ІПМ продиктована необхідністю підвищення творчої активності та самореалізації молоді, її залучення в економічну та інноваційну діяльність країни. Адже від цього багато в чому залежить те, якими конкурентними перевагами буде володіти держава завтра,

чи буде вона привабливою для життя і самореалізації творчого та інтелектуального потенціалу молодих людей. Стратегія покликана вирішувати проблеми, направляти їх у русло цивілізованої взаємодії, діалогу суспільства та молоді.

Стратегію розвитку ІПМ визначаємо як систему управлінських, організаційних та інноваційних рішень, спрямованих на реалізацію поставлених завдань, яка передбачає формування і формалізацію пакету конкретних заходів, що дозволяють в перспективі змінити ситуацію в розвитку інноваційного потенціалу молоді, що фактично означає розробку тактичних завдань, що забезпечують стратегічні інноваційні цілі. Це узагальнююча модель дій, необхідних для досягнення поставлених цілей на основі обраних критеріїв (показників).

Метою стратегії є розвиток творчого потенціалу, професійної активності молоді у сфері інноваційної діяльності, як необхідних умов довгострокового соціально-економічного розвитку і створення кадрового потенціалу інноваційної економіки України.

У процесі розробки стратегії необхідно забезпечити поєднання інтересів та узгодження рішень стратегічного, науково-технічного, фінансового, виробничого та маркетингового управління.

На нашу думку, стратегія розвитку ІПМ визначається залежно від рівня розвитку ІПМ, на якому знаходиться держава. При проведенні досліджень, авторами було запропоновано три можливі варіанти інноваційних рівнів і позначено три різні стратегії, які визначають напрями подальшого інноваційного розвитку молоді (рис. 1).

Формування і розвиток ІПМ має охоплювати стратегічні та оперативні аспекти. Іншими словами, держава має бути, з одного боку, націлена на створення інновацій і оперативне залучення до цього процесу молоді, які забезпечуватимуть збереження і зміцнення її позицій на міжнародній арені в тривалій перспективі, а з іншого - на систематичну і цілеспрямовану діяльність щодо вдосконалення існуючих технологій, прийомів і способів роботи з молоддю.

Можна виділити п'ять найважливіших сфер життя, які за допомогою правильних заходів можуть дати поштовх розвитку потенціалу молоді: навчання, робота, збереження здоров'я, створення сім'ї та здійснення цивільних прав та обов'язків. Ухвалення правильних рішень щодо цих сфер забезпечить розвиток, збереження і належне використання ІПМ.

Так, *головними напрямками реалізації заходів у межах стратегії* є розширення можливостей розвитку ІПМ за рахунок: полегшення доступу до послуг у галузі освіти та охорони здоров'я, підвищення їх якості; через допомогу на початку трудового життя і надання молодим людям можливості висловити свою думку; включення молоді в процес самореалізації у трудових відносинах; формування здорового способу життя молоді; реалізації заходів щодо забезпечення житлом молодих сімей та молодих спеціалістів; стимулювання пошуку нових ідей щодо вирішення актуальних проблем

Рис. 1. Технологія вибору стратегії розвитку інноваційного потенціалу молоді

сучасності; активного включення молоді в інноваційно-дослідницьку діяльність; запуску ефективно діючих «соціальних ліфтів» для найбільш обдарованої частини молоді, здатної сформувати кадрове ядро інноваційної економіки; підвищення мотивації молоді до прояву творчої активності.

Отже, стратегія розвитку ІПМ України має враховувати вимоги глобальної економіки, і передусім досягнення випереджального накопичення наукового потенціалу, панування у світі інформаційних технологій. Для досягнення успіху при реалізації такої стратегії необхідна нова управлінська ідеологія розвитку суспільства. Суспільство має усвідомити необхідність участі підприємців, науковців, освітян, винахідників і держави у розбудові в країні

цивілізованого ринку шляхом активного сприяння перетворенню результатів інтелектуальної творчості в конкурентоспроможну продукцію та послуги. І тільки спираючись на пріоритети інноваційних структур випереджального і потужного духовно-інтелектуального потенціалу (систем національної науки, освіти, культури, економіки) як стратегічних чинників реалізації української національної ідеї, а також використовуючи активізацію творчих зусиль народу, насамперед вітчизняної еліти в генеруванні інтелектуальної власності, Україна спроможна вибудувати концепцію власного розвитку [3, с. 15].

Оцінка ефективності реалізації стратегії повинна проводитися незалежними експертами з використанням індикаторів, які кореспондуються з цілями і завданнями стратегії: кількість програм та заходів підтримки творчого потенціалу молоді, число їх учасників (динаміка по роках); кількість підготовлених і реалізованих ініціативних молодіжних проєктів; кількість виграних грантів та інших конкурсних програм підтримки молодіжних наукових досліджень та інноваційної діяльності молоді, загальні та середні обсяги їх фінансування; кількість молодіжних науково-технічних проєктів і винаходів, показники участі молодих інноваторів у виставках; кількість інноваційних проєктів, створених за участю молоді.

Разом з тим, на думку автора, реалізація ефективної стратегії розвитку ІПМ неможлива без оптимального державного втручання за допомогою створення необхідних умов для активізації інноваційної діяльності.

Література:

1. Шарапов Н. П. Влияние внешних факторов на студенчество как на социокультурную общность // Наука и общество: проблемы современных исследований. – Омск: ОмГА, 2011. – 348 с.
2. Вачевський М. В. Соціально-економічні проблеми науково-технічної творчості: теорія, практика. Львів : Каменяр, 2001. – 206 с.
3. Вовканич С. Й., Риндзак О. Т. Активізація наукової діяльності молоді в системі інноваційного розвитку. – Львів : ІРД НАН України, 2006. – 186 с.